

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–квітні 2013 року

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–квітні 2013р. випуск промислової продукції порівняно з відповідним періодом минулого року становив 90,8%.

У **добувній промисловості і розробленні кар'єрів** промислове виробництво становило 81,4% проти січня–квітня 2012р. Зріс видобуток природних пісків, менше видобуто нафти та газу природного.

У **переробній промисловості** обсяг виробництва в січні–квітні 2013р. проти відповідного періоду минулого року становив 95,5%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів обсяг промислової продукції склав 97,8%.

Порівняно із січнем–квітнем 2012р. суттєво (на 65,7%) зросло виробництво рідкого обробленого молока, на 46,4% – свіжих неферментованих сирів, на 27,5% – круп, на 21,2% – йогуртів та інших ферментованих чи сквашених молока та вершків, на 10,4% – борошна, на 8,8% – ковбасних виробів. Менше вироблено нерафінованої соняшникової олії та її фракцій, вершкового масла, молока і вершків сухих, жирних сирів, хліба та виробів хлібобулочних нетривалого зберігання.

У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяги промислової продукції проти січня–квітня 2012р. зросли на 5,7%. Упродовж січня–квітня 2013р. вироблено 811,8 тис.м² тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних, 51,6 тис.шт. постільної білизни, 107,5 тис.шт. речей постільних, 246,9 тис. пар взуття. Порівняно із січнем–квітнем 2012р. зросло виробництво речей постільних, окремих видів швейних виробів, при цьому менше вироблено взуття, тканин вовняних, бавовняних, з ниток синтетичних та штучних, постільної білизни.

На підприємствах із виготовлення виробів з деревини, виробництва паперу та поліграфічної діяльності випуск промислової продукції становив 96,5% проти відповідного періоду минулого року. У січні–квітні 2013р. більше, ніж рік тому, вироблено деревини уздовж розпиленої чи розколотої, паперу та картону, коробок та ящиків із гофрованих паперу або картону, надруковано газет та журналів. Зменшилося виробництво брусків, планок та фриз для паркетного або дерев'яного покриття підлоги з деревини листяних порід, шпалер.

У виробництві хімічних речовин і хімічної продукції обсяг виробництва порівняно із січнем–квітнем 2012р. збільшився на 40,4%. Зросло виробництво пластмас у первинних формах, спирту етилового

неденатурованого, менше вироблено фарб та лаків на основі полімерів, мийних засобів та для чищення, шампунів.

На підприємствах із виробництва гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції випуск порівняно із січнем–квітнем 2012р. зріс на 1,4%. Більше вироблено коробок, ящиків, тари та вікон зашкленних із пластмас, елементів конструкцій збірних для будівництва з цементу, бетону або каменю штучного, цегли невогнетривкої керамічної будівельної, зменшилося виробництво блоків та цегли з цементу, бетону або каменю штучного для будівництва.

У металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устаткування, обсяг продукції становив 80,5%. Більше, ніж рік тому, вироблено різних видів металевих конструкцій, скоротилося виробництво інструментів ручних, металевих резервуарів та цистерн.

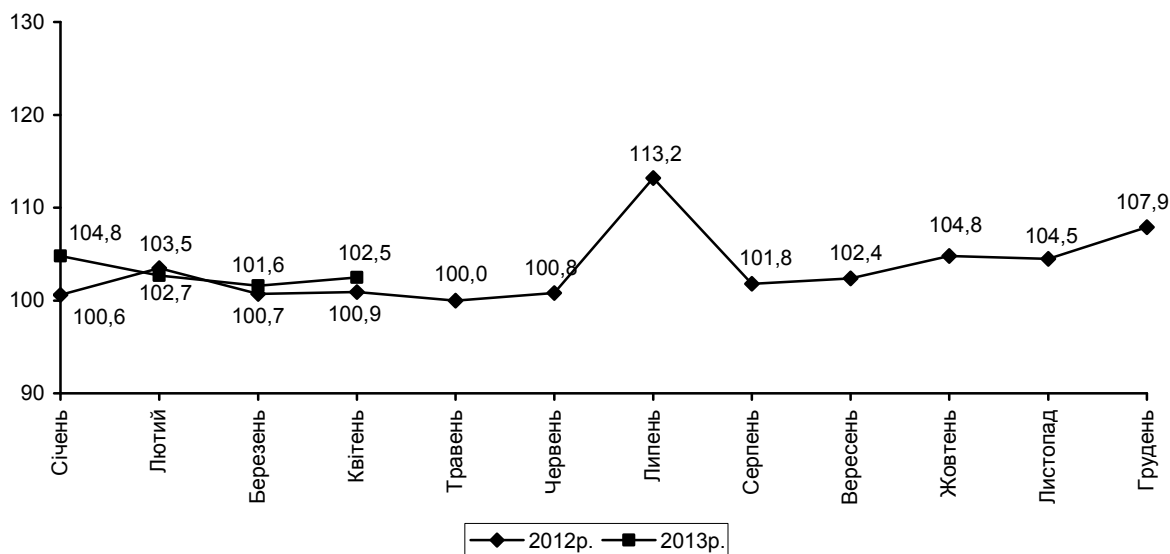
На підприємствах машинобудування, крім ремонту і монтажу машин і устаткування, обсяги промислового виробництва становили 73,4% проти січня–квітня минулого року. Збільшилося виробництво апаратури електродіагностичної, машин і апаратів фільтрувальних або очищувальних для рідин, пожежних машин, менше вироблено устаткування для забезпечення безпеки, контролю чи регулювання руху, вогнегасників, верстатів для оброблення деревини, автобусів.

На підприємствах із **постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря** обсяг промислової продукції проти січня–квітня 2012р. становив 91,4%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Обсяг продукції сільського господарства за січень–квітень 2013р. в усіх категоріях господарств, за розрахунками, становив 102,5% до відповідного періоду попереднього року. У сільськогосподарських підприємствах він був 105,6%, а в господарствах населення – 100,0%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва
(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Станом на 3 травня п.р. господарствами всіх категорій ярі культури посіяні на площі 389,2 тис.га (118,8% рівня відповідного періоду минулого року), по загиблих озимих та багаторічних травах – 8,9 тис.га (у 2,9 раза більше).

Зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) по ярому клину посіяно на площі 79,5 тис.га (78,2% рівня минулого року).

Більше, ніж торік, посіяно соняшнику на зерно – на 42,2%, сої – у 2,9 раза, овочів відкритого ґрунту – на 12,9%.

У структурі ярого клину зернові культури (без кукурудзи) займають 20,9%, кукурудза на зерно – 37,6%, соняшник на зерно – 14,2%, цукрові буряки (фабричні) – 1,6%, картопля та овочі – 12,6% посіяних площ.

Господарствами всіх категорій у січні–квітні 2013р. реалізовані на забій 22,4 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 1,4% більше, ніж у січні–квітні 2012р., вироблені 160,4 тис.т молока (на 0,1% більше минулорічного) та 95,1 млн.шт. яєць (на 4,4% більше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 58,5%, молока – 58,8%, яєць – 83,2%.

За розрахунками, на 1 травня 2013р. загальне поголів'я великої рогатої худоби налічувало 273,6 тис. голів (на 1% більше, ніж на 1 травня 2012р.), у т.ч. корів – 136,5 тис. (на 1,1% менше), свиней – 226,4 тис. (на 7,8% більше), овець і кіз – 51,2 тис. (на 3% більше), птиці всіх видів – 3590,1 тис. голів (на 5% більше).

У господарствах населення утримувалося 41,1% від загальної чисельності в області великої рогатої худоби (у т.ч. корів – 56,8%), 59,4% – свиней, 91,4% – овець і кіз та 79,3% – птиці.

Станом на 1 травня 2013р. в зернозберігаючих, зернопереробних та сільськогосподарських підприємствах (крім малих) були в наявності 394,2 тис.т зернових культур та 9 тис.т насіння соняшнику, безпосередньо в аграрних підприємствах – 259,3 тис.т та 8,7 тис.т відповідно. Середня ціна, за якою в січні–квітні п.р. зберігаючі та переробні підприємства закупали зернові культури, склала 1779,9 грн. за тонну (1591,1 грн. – рік тому).

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підприємствами області за січень–квітень 2013р. виконані будівельні роботи на суму 99619 тис.грн. Індекс будівельної продукції в області в січні–квітні 2013р. становив 110,6% проти відповідного періоду 2012р.

Більше половини загального обсягу будівельних робіт (53,3%) виконано підприємствами на будівництві інженерних споруд. Обсяг будівельних робіт, виконаних власними силами підприємств, на будівництві будівель становив 46,7%, з яких 25% – на будівництві житлових будівель, 21,7% – нежитлових будівель.

Нове будівництво, реконструкція, розширення та технічне переоснащення склали 82,7% від загального обсягу виконаних будівельних робіт, капітальний і поточний ремонт – 12,3% та 5% відповідно.

Майже половину (49,1% загального обсягу будівництва) виконали підприємства м.Прилук, 42,3% – м.Чернігова.

У січні–березні 2013р. за рахунок будівництва нових житлових будинків та розширення існуючого житлового фонду в області прийнято в експлуатацію 94 житлові будівлі загальною площею 16,3 тис.м². Майже весь обсяг житла (99,7%) прийнято в експлуатацію в одноквартирних будинках, 0,3% – у гуртожитках.

Обсяг прийнятого в експлуатацію житла порівняно із січнем–березнем 2012р. становив 65,2%.

У міських поселеннях побудовано 11,4 тис.м², що становить 61,4% проти січня–березня 2012р., у сільській місцевості – 4,9 тис.м² (75,9%).

Частка введеного житла в м.Чернігові склала 40,7%, м.Ніжині – 4,3%, Чернігівському районі – 10,9%, Бобровицькому – 6,8%, Козелецькому – 6,7%, Менському – 5,9%, Ніжинському – 3,6%.

В області введено 101 квартиру, середній розмір яких складає 142,4 м². Серед збудованих квартир переважають трикімнатні (29,7% від загальної кількості) та чотирикімнатні (27,7%).

З початку року прийнято в експлуатацію амбулаторно-поліклінічний заклад на 20 відвідувань за зміну.

Також в області прийнято в експлуатацію потужності з виробництва 70 т на рік приготовленої плодовоовочевої продукції, 64 тис.м³ товарного бетону, а також потужності з оброблення 0,6 тис.т круп, борошна грубого помелу та одержання продуктів із зернових культур.

Крім того, прийнято в експлуатацію місцеві трубопроводи для транспортування газу протяжністю 6,7 км, 2 нафтові свердловини з експлуатаційного буріння, магазини торговою площею 1,8 тис.м², павільйони торговою площею 6,1 тис.м², кафе, закусочні на 155 посадочних місць.

Для потреб сільського господарства збудовано зерноочисно-сушильні пункти на 45 тис.т, тваринницький комплекс по вирощуванню свиней на 350 голів.

ТРАНСПОРТ

Упродовж січня–квітня 2013р. підприємства автомобільного транспорту, з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, перевезли 501,4 тис.т вантажів (71,7% до січня–квітня 2012р.). Обсяг виконаного вантажообороту становив 175,5 млн.ткм (72,5%).

Послугами пасажирського транспорту області скористалися 35,4 млн. пасажирів, що становить 86,1% рівня січня–квітня 2012р. Пасажирооборот виконано в обсязі 286,9 млн.пас.км (87,2%).

Послугами автомобільного транспорту області, з урахуванням перевезень, виконаних фізичними особами-підприємцями, скористалися 22,8 млн. пасажирів, що становить 84,7% рівня січня–квітня 2012р. Обсяг виконаного пасажирообороту становив 229,3 млн.пас.км (86,8%).

Загальні обсяги пасажирських перевезень та пасажирообороту, здійснені тролейбусним транспортом, скоротилися на 11,2%.

ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За січень–березень 2013р. обсяги експорту та імпорту товарів становили, відповідно, 144,7 млн.дол.США та 126,3 млн.дол.США. Порівняно із січнем–березнем 2012р. експорт збільшився на 22,1%, імпорт – на 10,1%. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі товарами склало 18,4 млн.дол.США (у січні–березні 2012р. – 3,8 млн.дол.).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становив 1,15 (у січні–березні 2012р. – 1,03).

Зовнішньоторговельні операції область здійснювала з партнерами з 87 країн світу.

До країн СНД було експортовано 39% всіх товарів, до країн ЄС – 38,8% (у січні– березні 2012р., відповідно, 49,3% та 21,7%).

Серед країн СНД головними торговими партнерами в січні–березні 2013р. як в експорті, так і в імпорті товарів були Російська Федерація та Білорусь.

Серед країн-членів ЄС найвагоміші експортні поставки здійснювалися до Іспанії, Італії, Португалії, Ірландії, Франції та Румунії.

Серед інших країн найбільше експортувалися товари до Туреччини, Єгипту, Японії, Лівійської Арабської Джамахірії, Грузії та Китаю.

Серед найбільших країн-партнерів збільшився експорт товарів до Італії (у 5,1 раза), Франції (у 3,1 раза), Іспанії та Туреччини (у 2,9 раза до кожної), Португалії (в 1,8 раза), Румунії (на 20,8%); зменшився – до Єгипту (на 9,5%), Російської Федерації (на 8,2%), Білорусі (на 6,6%), Японії (на 4,4%).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно із січнем–березнем 2012р. збільшилася частка зернових культур, насіння й плодів олійних рослин, текстильних матеріалів та текстильних виробів, електричних машин. Натомість зменшилася частка готових харчових продуктів, виробів із паперу та картону, котлів, машин, молока та молочних продуктів, взуття, деревини й виробів із неї.

У січні–березні 2013р. збільшився експорт окремих товарів: кукурудзи, одягу текстильного, лісоматеріалів оброблених та необроблених, молока та молочних продуктів.

Із країн СНД імпортовано 30,9% всіх товарів, із країн ЄС – 38% (у січні–березні 2012р – відповідно, 38,7% та 32,9%).

Найвагоміші імпортні поставки товарів серед країн-членів ЄС здійснювалися з Німеччини, Угорщини, Італії, Великої Британії, Польщі та Нідерландів.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки були з Індії, США, Бразилії та Китаю.

Збільшилися імпортні поставки з Угорщини (у 51,7 раза), Китаю (у 2,3 раза), США та Індії (у 2 рази з кожної), Німеччини (в 1,6 раза), Великої Британії (на 38,9%), Білорусі (на 12,5%); зменшилися – з Бразилії (на 37,0%), Російської Федерації (на 34,3%), Італії (на 6,2%).

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка котлів, машин, пластмас, полімерних матеріалів, текстильних матеріалів та текстильних виробів, продукції хімічної та пов'язаних із нею галузей промисловості. Зменшилася частка готових харчових продуктів, засобів наземного транспорту, крім залізничного, каучуку та гуми, паперу та картону.

Спостерігалось збільшення в січні–березні 2013р. імпорту окремих товарів: котлів, машин, добрив, шин для автомобілів, синтетичних або штучних штапельних волокон, тютюнової сировини.

За січень–березень 2013р. в економіку області іноземними інвесторами вкладено 14,7 млн.дол.США прямих інвестицій (акціонерного капіталу).

Обсяг прямих іноземних інвестицій (акціонерного капіталу), унесених в економіку Чернігівської області з початку інвестування, на 1 квітня 2013р. становив 118,3 млн.дол.США, що на 12,6% більше обсягів інвестицій на початок року, та в розрахунку на одну особу – 110 дол.США.

Інвестиції надійшли з 39 країн світу. Значна частина (35,9%) загального обсягу інвестицій належить інвесторам із Німеччини. До найбільших інвесторів економіки області також входять: Польща, Кіпр, Російська Федерація, Литва, Віргінські Острови (Брит.), Беліз, Італія.

Значні обсяги іноземних інвестицій зосереджено на підприємствах промисловості (72,5% загального обсягу прямих інвестицій). На підприємствах, що займаються транспортом, складським господарством, поштовою та кур'єрською діяльністю вкладено 7%, в організаціях оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 5,1%, що здійснюють операції у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування – 4,2%.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–квітень 2013р. становив 4846,4 млн.грн., що на 14,4% більше обсягів січня–квітня 2012р.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–квітень 2013р. проти січня–квітня 2012р. збільшився на 4,3% і становив 137,4 млн.грн.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність із роздрібної торгівлі та ресторанного господарства, за січень–квітень 2013р. становив 2119,1 млн.грн. і збільшився в порівнянних цінах проти січня–квітня 2012р. на 13,8%.

ЦІНИ І ТАРИФИ

Індекс споживчих цін (ІСЦ) у січні–квітні 2013р. становив 99,4% (у січні–квітні 2012р. – 100,1%).

З початку року ціни на продукти харчування та безалкогольні напої знизилися на 1,3%. При цьому найбільше подешевшали яйця (на 25,6%), сало (на 7,8%) та цукор (на 7,4%). На 0,6–3,9% знизилися в ціні масло, сири, молоко, риба та продукти з риби, м'ясо та м'ясопродукти, олія, рис.

Водночас на 4,7–6,2% зросли в ціні фрукти та овочі, на 1,0–2,3% – маргарин, макаронні вироби та хліб.

Алкогільні напої та тютюнові вироби стали дорожчими на 2,5%, у т.ч. тютюнові вироби – на 4,1%, алкогольні напої – на 1,5%.

Ціни (тарифи) на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива в цілому зросли на 0,4%.

Ціни у сфері охорони здоров'я підвищилися на 0,7% за рахунок подорожчання амбулаторних послуг на 2,3%, фармацевтичної продукції, медичних товарів та обладнання – на 0,5%.

Подорожчання транспорту в цілому на 0,1% в основному зумовлено зростанням вартості перевезень залізничним (на 4,4%) та автодорожнім (на 1,3%) пасажирським транспортом. Водночас ціни на паливо та мастила знизилися на 1,2%.

При цьому побутова техніка, одяг і взуття, аудіотехніка, фотоапаратура та обладнання для обробки інформації та телефонне обладнання знизилися в ціні на 1,5–3,4%.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–березні 2013р. **середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників** підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно з відповідним періодом 2012р. зросла на 10,2% й становила 2335 грн.

Продовжував утримуватися високий рівень диференціації розмірів заробітної плати за видами економічної діяльності. Серед більш оплачуваних у січні–березні 2013р. були працівники, зайняті в транспорті, складському господарстві, постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, фінансовій та страховій діяльності, добувній промисловості й розробленні кар'єрів, виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів, де нарахування в 1,4–1,7 раза перевищили середній показник в області. Водночас абсолютний розмір заробітної плати працівників підприємств із виробництва автотранспортних засобів, причепів, напівпричепів та інших транспортних засобів, тимчасового розміщування й організації харчування був значно нижчим і не перевищував 56,4% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–березні 2013р. порівняно з відповідним періодом 2012р. становив 111,5%.

Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати впродовж січня–березня 2013р. збільшилася на 1,0 млн.грн. (5%) та на 1 квітня 2013р. становила 20,9 млн.грн. Сума боргу складає 3,9% від фонду оплати праці, нарахованого за березень 2013р.

РИНОК ПРАЦІ

Кількість зареєстрованих безробітних зменшилася за місяць на 4,5% та на кінець квітня 2013р. становила 16,9 тис. осіб, або 32,7% всіх безробітних працездатного віку, визначених за методологією Міжнародної Організації Праці. Допомогу з безробіття отримували 77,2% осіб, які мали статус безробітного.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому в області порівняно з березнем зменшився на 0,2 в.п. й на кінець квітня 2013р. становив 2,6% населення працездатного віку. Цей показник був вищим серед населення сільської місцевості (2,7%) порівняно з мешканцями міських поселень (2,6%).

За сприяння державної служби зайнятості в січні–квітні п.р. було працевлаштовано 4,8 тис. осіб, або 18,1% громадян, які мали статус безробітного в цьому періоді, у т.ч. у квітні п.р. – 2,4 тис. осіб, що становить половину всіх громадян, працевлаштованих із початку року.

Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу у зв'язку з безробіттям упродовж квітня 2013р., становила 15,2 тис. осіб. Середній розмір допомоги з безробіття становив 1026 грн., що дорівнює 89,5% законодавчо визначеного розміру мінімальної заробітної плати (1147 грн.).

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ

Чисельність наявного населення в області на 1 квітня 2013р. становила 1075,2 тис. осіб. Упродовж січня–березня 2013р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 2585 осіб, або на 9,7 у розрахунку на 1000 наявного населення.

Зменшення чисельності населення області відбулося за рахунок природного скорочення (2818 осіб). Міграційний приріст населення склав 233 особи.

Народжуваність у січні–березні 2013р. знизилася порівняно із січнем–березнем 2012р. з 9,3 до 9,1 живонародженого в розрахунку на 1000 наявного населення, а смертність – з 20,1 до 19,7 особи.

У розрахунку на 1000 наявного населення міграційний приріст збільшився проти січня–березня 2012р. з 0,7 до 0,9 особи.

Головне управління статистики
у Чернігівській області